

USVOJENI TEKSTOVI

P9_TA(2020)0182

Međunarodna i domaća roditeljska otmica djece iz EU-a u Japanu

Rezolucija Europskog parlamenta od 8. srpnja 2020. o međunarodnim i domaćim roditeljskim otmicama djece koja su građani EU-a u Japanu (2020/2621(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 1. Opće deklaracije o ljudskim pravima,
  - uzimajući u obzir članak 9. Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima djeteta (UNCRC) od 20. studenoga 1989.,
  - uzimajući u obzir Hašku konvenciju o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece od 25. listopada 1980. (dalje u tekstu: Haška konvencija iz 1980.),
  - uzimajući u obzir članak 2. i članak 3. stavke 1., 5. i 6. Ugovora o Europskoj uniji (UEU),
  - uzimajući u obzir članak 24. Povelje o temeljnim pravima Europske unije,
  - uzimajući u obzir Bečku konvenciju o konzularnim odnosima iz 1963.,
  - uzimajući u obzir načela koja je istaknuo u svojoj rezoluciji od 28. travnja 2016. o zaštiti najboljeg interesa djeteta diljem EU-a na temelju predstavki upućenih Europskom parlamentu¹,
  - uzimajući u obzir Smjernice EU-a o promicanju i zaštiti prava djeteta iz 2017.,
  - uzimajući u obzir ulogu i aktivnosti koordinatorice Europskog parlamenta za prava djece o pitanju roditeljske otmice djece i sporova u vezi sa skrbništvom i pravom pristupa koji se odnose na djecu koja su građani EU-a u Japanu,
  - uzimajući u obzir rasprave na Odbora za predstavke tijekom njegove sjednice održane 19. i 20. veljače 2020.,
  - uzimajući u obzir članak 227. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da je Odbor za predstavke na svojoj sjednici održanoj 19. veljače 2020.

---

¹ SL C 66, 21.2.2018., str. 2.

raspravljao o predstavkama br. 0594/2019, 0841/2019, 0842/2019 i 0843/2019 koje su se odnosile na roditeljske otmice djece i prava na posjećivanje parova mješovitog državljanstva u kojima je jedan partner državljanin jedne od članica EU-a, a drugi državljanin Japana;

- B. budući da je u tim predstavkama izražena zabrinutost u pogledu slabih rezultata Japana u provedbi sudskih odluka o povratku djece u skladu s postupkom utvrđenim Haškom konvencijom iz 1980. te nepostojanja načina za provedbu prava na pristup i posjećivanje, zbog čega su roditelji koji su građani EU-a spriječeni u održavanju sadržajnog odnosa sa svojom djecom koja borave u Japanu;
- C. budući da zabrinjava znatan broj neriješenih slučajeva roditeljskih otmica djece u kojima je jedan roditelj državljanin jedne od članica EU-a, a drugi državljanin Japana;
- D. budući da japanskim zakonom nije predviđena mogućnost dobivanja podijeljenog ili zajedničkog skrbništva; budući da su različiti izvori pokazali da je otmica djece ozbiljan oblik zlostavljanja djece;
- E. budući da su prava na pristup ili posjećivanje roditelja koji su odvojeni od djece u Japanu iznimno ograničena ili nepostojeća;
- F. budući da su sve države članice stranke Haške konvencije iz 1980. i Konvencije UN-a o pravima djeteta;
- G. budući da je Japan 2014. pristupio Haškoj konvenciji iz 1980. i da je od 1994. stranka Konvencije UN-a o pravima djeteta;
- H. budući da djeca koja su građani EU-a a borave u Japanu moraju imati pravo na zaštitu i skrb, što je potrebno radi njihove dobrobiti; budući da ona mogu slobodno izražavati svoje mišljenje; budući da se to mišljenje mora uzeti u obzir u pitanjima koja se na njih odnose, u skladu s njihovom dobi i zrelosti;
- I. budući da roditelji snose primarnu odgovornost za odgoj i razvoj svojega djeteta; budući da su stranke dužne uložiti maksimalne napore da osiguraju priznavanje načela zajedničke roditeljske odgovornosti za odgoj i razvoj djeteta;
- J. budući da interesi djeteta moraju biti primarna briga u svim postupanjima povezanima s djecom koja su građani EU-a u Japanu;
- K. budući da svako dijete koje je građanin EU-a u Japanu mora imati pravo na održavanje redovnog osobnog odnosa i neposrednog kontakta s oba roditelja, osim ako je to u suprotnosti s njegovim interesima;
- L. budući da su stranke dužne osigurati da se dijete ne odvaja od svojih roditelja protiv njihove volje, osim kada nadležna tijela u sudskom postupku odluče, u skladu s važećim zakonima i postupcima, da je odvajanje potrebno radi osiguravanja interesa djeteta; budući da takva odluka može biti potrebna u određenim slučajevima kao što su slučajevi koji uključuju zlostavljanje ili zanemarivanje djeteta od strane roditelja ili slučajevi kad roditelji žive odvojeno, a mora se donijeti odluka o mjestu djetetova boravka;
- M. budući da su stranke dužne poštovati pravo djeteta koje je odvojeno od jednog ili od oba roditelja na redovno održavanje osobnih odnosa i neposrednog kontakta s oba roditelja,

osim ako je to u suprotnosti s interesima djeteta;

- N. budući da se sve stranke Haške konvencije iz 1980. moraju obvezati da će uvesti domaće mjere i zakonodavstvo koje je sukladno s njihovim obvezama i dužnostima iz ugovora kako bi osigurale pravodoban povratak djeteta;
  - O. budući da dijete čiji roditelji borave u različitim državama mora imati pravo na redovno održavanje osobnih odnosa i neposrednog kontakta s oba roditelja, osim u posebnim okolnostima;
  - P. budući da su francuski predsjednik Emmanuel Macron, talijanski premijer Giuseppe Conte i njemačka kancelarka Angela Merkel razgovarali s japanskim premijerom Shinzom Abeom u ime roditelja iz Francuske, Italije i Njemačke, dok su europski veleposlanici u Japanu japanskom ministru pravosuđa poslali zajedničko pismo o roditeljskim otmicama djece;
  - Q. budući da su u kolovozu 2019. roditelji djece koju je oteo drugi roditelj podnijeli službenu pritužbu Vijeću UN-a za ljudska prava;
  - R. budući da koordinatorica Parlamenta za prava djece pomaže pojedinačnim roditeljima i japanskim vlastima skreće pozornost na konkretne probleme u vezi s roditeljskim otmicama djece i sporovima o skrbništvu i pravu na pristup u kojima sudjeluju državljani članica EU-a od 2018., među ostalim japanskom ministru pravosuđa u listopadu 2018. i japanskom veleposlaniku pri EU-u u svibnju 2019.;
  - S. budući da su 6. ožujka 2020. Odbor za predstavke i 5. veljače 2020. koordinatorica EP-a za prava djece uputili pismo potpredsjedniku Komisije/Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku Josepu Borrellu, u kojem traže da se međunarodne obaveze Japana u skladu s Haškom konvencijom iz 1980. te Konvencijom UN-a o pravima djeteta uvrste u dnevni red sljedećeg zajedničkog sastanka koji se organizira u okviru Sporazuma o strateškom partnerstvu između EU-a i Japana;
  - T. budući da je na drugom sastanku zajedničkog odbora u okviru Sporazuma o strateškom partnerstvu između EU-a i Japana održanom 31. siječnja 2020. EU pozvao Japan da unaprijedi domaći pravni okvir i njegovu učinkovitu provedbu kako bi se osiguralo poštovanje sudskih odluka i međunarodnih obaveza Japana kao što su Konvencija o pravima djeteta i Haška konvencija iz 1980.; budući da je EU ustrajao i u tome da je potrebno osigurati najbolje interese djeteta i poštovati prava na posjećivanje dodijeljena roditeljima;
  - U. budući da je nakon ishoda sastanka održanog 19 i 20. veljače 2020. Odbor za predstavke uputio pismo predstavništvu Japana pri Europskoj uniji, u kojem je apelirao na japanske vlasti da poštuju nacionalno i međunarodno zakonodavstvo o pravima djece te o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece;
1. izražava zabrinutost zbog situacije djece koja trpe zbog roditeljskih otmica djece u Japanu te zbog činjenice da se mjerodavni zakoni i sudske odluke ne provode svagdje; podsjeća da djeca koja su građani EU-a u Japanu moraju uživati zaštitu predviđenu međunarodnim sporazumima kojima se štite njihova prava;
  2. sa žaljenjem napominje da se čini da Japan, kao strateški partner EU-a, ne poštuje međunarodna pravila u slučajevima otmica djece; podsjeća da bi pravni okvir te države

trebalo unaprijediti kako bi se, primjerice, odluke koje donose japanski sudovi i sudovi u drugim državama u postupcima koji se vode prema Haškoj konvenciji iz 1980. o povratku djeteta učinkovito provodili u Japanu;

3. ističe činjenicu da načela ljudskih prava u slučaju djece ovise o nacionalnim postupanjima japanske vlade; naglašava da je potreban niz zakonodavnih i nezakonodavnih mjera kako bi se, među ostalim, zaštitilo pravo djeteta na oba roditelja; potiče japanske vlasti na učinkovitu provedbu sudskih odluka o pravima na pristup i posjećivanje koja se dodjeljuju roditeljima odvojenima od djece kako bi mogli održavati sadržajan kontakt sa svojom djecom koja borave u Japanu; naglašava da se te odluke uvijek trebaju donositi imajući na umu najbolje interese djeteta;
4. naglašava da se u slučajevima otmica djece mora postupati brzo jer protek vremena može imati dugoročne nepovoljne posljedice na dijete i na buduću odnos između djeteta i roditelja od kojeg je ono odvojeno;
5. ističe činjenicu da roditeljska otmica djeteta može štetiti dobrobiti djeteta i može imati dugoročno štetne posljedice; naglašava da otmica djeteta može dovesti do problema s mentalnim zdravljem i za dijete i za roditelja koji je od njega odvojen;
6. ističe da je jedan od glavnih ciljeva Haške konvencije iz 1980. zaštita djece od štetnih posljedica roditeljske otmice djece uspostavom postupaka kojima će se osigurati brzi povratak djeteta u državu koja je bila država njegova uobičajenog boravišta neposredno prije otmice;
7. pozdravlja potporu koordinatorice Parlamenta za prava djece i njezin angažman na rješavanju te situacije i od nje traži da nastavi surađivati s Odborom za predstavke na rješavanju slučajeva na koje upućuju podnositelji predstavki;
8. ustraje u tome da bi svi sustavi za zaštitu djece trebali obuhvaćati transnacionalne i prekogranične mehanizme kojima se u obzir uzimaju posebnosti prekograničnih sporova;
9. predlaže da se osnuje europska platforma informativne potpore koja će biti prilagođena građanima kako bi se pružila potpora roditeljima u prekograničnim obiteljskim sporovima, u kombinaciji s Haškom konferencijom (npr. dopunjivanje portala e-Justice informacijama o roditeljskim otmicama djeteta u treće zemlje i o drugim pravima djece);
10. preporučuje da države članice građanima stave na raspolaganje pouzdane informacije o obiteljskom pravu i pravima djece u trećim zemljama koje će obuhvaćati upozorenja o poteškoćama na koje bi mogli naići u državama kao što je Japan u slučaju razvoda ili rastave;
11. pozdravlja predanost Komisije postavljanju tog pitanja na svim mogućim forumima, uključujući Zajednički odbor Sporazuma o strateškom partnerstvu između EU-a i Japana;
12. poziva potpredsjednika Komisije/Visokog predstavnika da to pitanje uvrsti u dnevni red sljedećeg sastanka koji će se organizirati u okviru Sporazuma o strateškom partnerstvu između EU-a i Japana; poziva japanske vlasti na primjenu vlastitih kaznenih i građanskih zakona;

13. podsjeća da su, u skladu s Haškom konvencijom iz 1980., japanske vlasti obvezne osigurati da središnja tijela ispunjavaju svoje obveze utvrđene u njezinim člancima 6. i 7., koje obuhvaćaju pomaganje roditeljima koji su odvojeni od djece da održe kontakt sa svojom djecom;
14. podsjeća japanske vlasti da su dužne poštovati odredbe Bečke konvencije o konzularnim odnosima kako bi predstavnicima država članica omogućile obavljanje njihovih konzularnih dužnosti, posebno u slučajevima kada je u pitanju zaštita interesa djece i prava njihovih roditelja (građana država članica EU-a);
15. ističe da je ograničavanje ili potpuno uskraćivanje prava roditelja na pristup i posjećivanje u suprotnosti s člankom 9. Konvencije UN-a o pravima djeteta;
16. traži od Komisije i Vijeća da istaknu obveze stranaka Konvencije UN-a o pravima djeteta, a posebno kad je riječ o pravima djece na redovno održavanje osobnih odnosa i neposrednog kontakta s oba roditelja, osim ako je to u suprotnosti s interesima djeteta;
17. u tom pogledu poziva japanske vlasti na poštovanje međunarodnih preporuka o uvođenju potrebnih promjena u pravni sustav te zemlje i o uvođenju mogućnosti podijeljenog ili zajedničkog skrbništva nakon razvrgnuća odnosa roditelja kako bi se njihovi domaći zakoni uskladili s međunarodnim obvezama te kako bi se osiguralo da prava na posjećivanje i pristup odražavaju njihove obveze u skladu s Konvencijom UN-a o pravima djeteta; poziva japanske vlasti da poštuju svoje obveze prema Konvenciji UN-a o pravima djeteta koju su ratificirale;
18. poziva japanske vlasti na bolju suradnju s EU-om te na omogućivanje učinkovite provedbe prava na pristup i posjećivanje koja su sudskim odlukama dodijeljena roditeljima koji su odvojeni od djeteta;
19. poziva Komisiju da posveti posebnu pozornost preporukama o prekograničnom posredovanju koje je primila od svih relevantnih dionika na nacionalnoj razini i na razini EU-a;
20. traži snažniju međunarodnu suradnju među državama članicama i s trećim zemljama radi provedbe cjelokupnog međunarodnog zakonodavstva koje se odnosi na zaštitu djece, a posebno Haške konvencije iz 1980.;
21. naglašava da je ključno ispravno praćenje stanja nakon presude, među ostalim i kad je riječ o kontaktu s roditeljima; poziva države članice da putem internetskih stranica svojih ministarstava vanjskih poslova i veleposlanstava u Japanu prenose informacije o riziku od otmica djece u Japanu te o ponašanju japanskih vlasti u vezi s tim problemom;
22. poziva Vijeće da pojača suradnju između sustava uzbunjivanja o otmicama djece s prekograničnim implikacijama koji su uspostavljeni u državama članicama, da surađuje s Komisijom na uspostavi mehanizama uzbunjivanja u slučajevima nestanka djece te da izvijesti o sklapanju odgovarajućih sporazuma o suradnji koji se odnose na prekogranične slučajeve otmica na temelju smjernica Komisije za promicanje i zaštitu prava djece;
23. poziva države članice da poduzmu zajedničke napore i uvrste to pitanje u dnevni red svih bilateralnih ili multilateralnih sastanaka s Japanom kako bi se na japanske vlasti izvršio pritisak da u cijelosti ispune svoje obveze u skladu s međunarodnim

zakonodavstvom o zaštiti djece;

24. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Europskoj komisiji, vladama i parlamentima država članica te vladi i parlamentu Japana.